ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ

ಸುದೇಶ ದೊಡ್ಡಪಾಳ್ಯ

ವರ್ಷಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ. ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನದ ಸಮಯದ ನಡುವಿನ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಅವರು ದಿಕ್ಕಿನ ದೀಪ ಹಿಡಿದಂತಾಗಿ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭೂತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಆಗ ಅವರ ಮುಂದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಸವಾಲು ಹಣಕಾಸಿನದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಪಾರ. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮನವಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿತ್ತು.

'ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೆಸ್ಸಾಗಿ ಬರೆಯುವವರು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ, ಬಹುಪಾಲು ಕೃತಿಗಳು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೃತಿಗಳು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಪ್ರೊ.ಮ.ಗು.ಬಿರಾದಾರ ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಾಂಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಗು ಬಿರಾದಾರ ಅವರಿಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ಕರ್ತೃ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಕುಲಪತಿ ಮಾಗಡಿ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕುರುಹಾಯಿತು. ಅದರ ಮೊದಲ ನಿರ್ದೇಶಕ ಕೂಡ ಇವರೇ ಆದರು.

1984 ರಲ್ಲಿ ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಅವರು ಕುಲಪತಿಯಾದರು. ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕರಡು ತಾಗೂ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅದ್ದಾರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯ ಶಕ್ತಿಯುತ ಉತ್ಪೇರಕದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನಲುಗಿರುವುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದುಗೆಂದ ಹೊರಹಾಯಿತು ಮೇಲಿನಿಂದ ಸಲಹಾಗಿ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ಮೂಲಕ 'ರಾಮಮೋಹನ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕುರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಕುಲಪತಿಗಳ ವಿಭಾಗದ ಉದಾರ, ಮಾರಾ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಲೇಖಕರು, ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರು ಹಾಗೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಅದಿತು.

ಸಂತಾರಂಭದಲ್ಲಿ 'ರಾಮಮೋಹನ ಪ್ರಶ್ನೆ'ಗೆ ಹೊಸಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗಣ್ಯರು ಮುಂದೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಮಮೋಹನ' ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯಾದ ಕುಲಪತಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೆಯಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕರು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರ ಸೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಗೆ ಅಗಾಧವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 'ರಾಮಮೋಹನ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಕೊಡುವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಡೆದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 'ಚಿನ್ನದ ಕಥೆಗಳು' ಸಂಪುಟವನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಈಗ ಎರಡನೇ ಸಂಪುಟ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿತ ಕಥೆಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ನೆಲದ ಸೊಗಡನ್ನು ಅಂತರ್ಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ.

'ಅಕ್ಷರ ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು'ವು ಏಂಟಂಟೆಗೆ ಆದರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕವಿತೆಗಳ ಸಂಕಲನ. ಆದರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವಕೈಯ್ಯ ಕವಿಯ ಕವಿತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಸಾಹಿತಿ ಕಾಂತರ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿಕೆ ಬಿದ್ದು 'ಬೆಳ್ಳಿ ಹಿಂದಣ ಬೆಳಕು' ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಇದು ಈ ಭಾಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಸುಗೆಲ್ಲ ಉಂಟಾಯಿತು ಸಂಗತಿ.

'ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬಯಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು, ಕಥೆಗಾರರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯವಾಗಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದುದ್ದಕ್ಕೂ ದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಇವು ಹೊಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಬರೆದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬಹುದಾದ್ದೆ' ಎಂದು ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಜೋಳದ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ 'ರಾಮಮೋಹನ ಪ್ರಶ್ನೆ'ಯು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ.

'ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಆಗತ್ಯವೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮ್ಮ ಭಾಗದ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಲಾವಿದರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟರ ಹೆಸ್ಸು ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹೆಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಮು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹೆಸ್ಸಿಗರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಯುವಕ, ಯುವತಿಯರು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಕೃತಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ರಾಮಮೋಹನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಕಥೆಗಾರ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆರಂಭವಾದ ಹೊಸಪ್ಪು, ಈಗಿನ ಹೊಸಪ್ಪು ಭಿನ್ನ ಅದ್ದಾರಿಂದ ಹಳೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಗೌರವ ಪಡೆದು ಮಾಯಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅದ್ದಾರಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರಿ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ಭಾಷಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಆಳುವವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ, ಕಳಾಹೀನತೆಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ, ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರಟಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಭುಗಳು ಸೊಗಡಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉದಾರತೆ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ, ಬೆಂಬಲ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದವನ್ನು ಸಹಜ ಅನಿಸಬೇಕು.

ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು.

ಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಸ್ತಾನಾ ನೇಮಕ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಜಿ: ನ.13ಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ